26ph_COLOR_080309_@ 06-03-09 18:39 ™ÂÏ›‰·1

Με την Αντιγόνη Σολομωνίδου Δρουσιώτου
Email: antigoni.drousiotou@phileleftheros.com

Από νωρίς έζησε τις διακρίσεις, αυτό τη βοήθησε να γίνει πιο διεκδικητική και οι αγώνες της την έφεραν σήμερα στη θέση της Επιτρόπου Υγείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Ανδρούλα Βασιλείου μιλά για τη ζωή στις Βρυξέλλες, για τα προβλήματα που αντιμετωπίζει η Κύπρος στους τομείς της υγείας και γεωργίας και βλέπει σιγά-σιγά το ποτήρι της λύσης να γεμίζει.

Η Ευρώπη δεν ασχολείται με τα εσωτερικά μας

Ο ευρωσκεπτικισμός που χαρακτηρίζει το ΑΚΕΛ πώς εισπράττεται στις Βρυξέλλες; *Δεν εισπράττεται. Η Κύπρος είναι μία μικρή χώρα και η Ευρώπη δεν ασχολείται με τα εσωτερικά της. Ο Πρόεδρος Χριστόφιας έχει δημιουργήσει μια πολύ θετική εικόνα στις Βρυξέλλες.*

Η μη συμμετοχή της Κύπρου στο Συνεταιρισμό για την Ειρήνη απασχολεί την Ευρώπη; *Δεν άκουσα σε κανένα κύκλο να συζητείται αυτό το θέμα, αλλά να σημειώσω ότι δεν ήμουν εκεί όταν συζητείτο το θέμα στην Ευρωβουλή. Νομίζω ότι υπερβάλλουμε σε μεγάλο βαθμό εδώ στην Κύπρο για το τι συζητείται στην Ευρώπη, γύρω από τα δικά μας θέματα.*

Η γενιά μου έζησε στο πετσί της τις διακρίσεις

ΑΝΔΡΟΥΛΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ: *Στοίχημα να αφήσω ένα καλό όνομα στις Βρυξέλλες*

Τι σημαίνει για σας η σημερινή Παγκόσμια Ημέρα της Γυναίκας; Σίγουρα δεν είναι ημέρα για εορτασμούς, αλλά θύμησης των αγώνων των γυναικών για ίσες ευκαιρίες. Είναι μια μέρα απολογισμού για το τι καταφέραμε και ανανέωσης της αποφασιστικότητάς μας να συνεχίσουμε τον αγώνα, διότι έχουμε ακόμη δρόμο να διανύσουμε για να επιτευχθεί ο στόχος της ισότητας.

Γι' αυτό και η πρόσφατη παρουσία σας στην Κύπρο στην εκδήλωση για ίση εκπροσώπηση των φύλων στην πολιτική ζωή; Ακριβώς. Αυτή ήταν μια πρωτοβουλία του μη κυβερνητικού Οργανισμού «European Women's Lobby», το οποίο έχει δεχτεί τελευταίως ως μέλος του το «Κυπριακό Λόμπι Γυναικών» και άρχισε μια εκστρατεία ενόψει των επερχόμενων εκλογών στην Ευρωπαϊκή Ένωση με σύνθημα «πενήντα-πενήντα», δηλαδή ίση συμμετοχή αντρών και γυναικών στα κέντρα λήψης αποφάσεων. Τη διακήρυξη αυτή έχει προσυπογράψει ο πρόεδρος Barroso και ένας αριθμός επιτρόπων και πολλών άλλων προσωπικοτήτων.

Το να λέμε ψηφίστε γυναίκες, δεν είναι κάπως ρατσιστικό; Όχι, ενθαρρύνουμε τις γυναίκες να διεκδικούν αξιώματα αλλά και να ψηφίζουν γυναίκες, δηλαδή να εμπιστεύονται γυναίκες. Συνήθως η γυναίκα επιλέγεται για να διακοσμήσει ένα ψηφοδέλτιο όχι για να εκλεγεί. Ναι, αυτό συμβαίνει συχνά. Τα κόμματα θέλουν να δώσουν την εντύπωση ότι έχουν τηρήσει την υπόσχεσή τους συμπεριλαμβάνοντας κάποια γυναίκα στο ψηφοδέλτιό τους.

Συνήθως εισπράττεις αυτό που εκπέμπεις, μήπως η ίδια η γυναίκα δεν έχει την απαιτούμενη αυτοπεποίθηση; Ακριβώς, πολλές φορές οι γυναίκες ξέρουν ότι έχουν τις ικανότητες, αλλά φοβούνται την αποτυχία, φοβούνται την προκατάληψη, αλλά την προκατάληψη θα την πολεμήσουμε με τις δικές μας πράξεις. Όχι με την παθητικότητα.

Η δική σας πορεία πώς ήταν; Δύσκολη, αλλά πάντοτε διεκδικούσα. Το 1972 ήμουν η πρώτη γυναίκα που διεκδίκησε τη θέση της δικαστού και το δικαστικό Σώμα τότε πίστευε ότι η θέση της γυναίκας είναι στο σπίτι. Ένιωσα μεγάλη απογοήτευση. Δεν πήγα να σπουδάσω για να γίνω οικοκυρά. Μετά από χρόνια με παρακαλούσαν να ξανακάνω αίτηση, αλλά άλλαξε η πορεία μου. Θυμάμαι τους αγώνες που κάναμε για να αλλάξουμε το οικογενειακό δίκαιο, να μπουν νέες πρόνοιες στο καταστατικό της Εκκλησίας της Κύπρου και μας αντιμετώπιζαν σαν γραφικές γυναικούλες. Η δική μου γενιά έζησε στο πετσί της τις διακρίσεις, αυτό μας βοήθησε να γίνουμε πιο διεκδικητικές και οι αγώνες μας επέφεραν καρπούς.

Είναι βάρος για μια γυναίκα όταν της δοθεί μια θέση να πετύχει; Είναι απαραίτητο η κάθε γυναίκα που φτάνει κάπου να εργαστεί σκληρά για να πετύχει. Δέχεται από παντού επικρίσεις. Την παρατηρούν και την κρίνουν για τα πάντα, μέχρι το ντύσιμο, τη συμπεριφορά της.

Το νιώσατε; Βεβαίως, είναι ο έμφυτος σοβινισμός. Όταν βλέπουν 2-3 γυναίκες μεταξύ πολλών αντρών, η προσοχή τους επικεντρώνεται σε αυτές. Αν όμως σε μια Βουλή είχαμε μια ουσιαστική μάζα γυναικών, τότε θα άλλαζε και η νοοτροπία.

Το βιβλίο που ξεκινήσατε να γράφετε για την εξέλιξη της Κύπριας γυναίκας έπεσε στο βωμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Δυστυχώς έμεινε στη μέση. Κάλυψα την εξέλιξη της Κύπριας γυναίκας από τις αρχές του 20ου αιώνα μέχρι την Ανεξαρτησία. Έχω το υλικό και για το δεύτερο μέρος που φτάνει μέχρι σήμερα, αλλά δεν έχω χρόνο να το γράψω, θα το συνεχίσω όμως, μόλις βρω το χρόνο.

Πώς ήταν αυτός ο χρόνος στις Βρυξέλλες; Ίσως ο πιο εντατικός χρόνος της ζωής μου, διότι ανέλαβα στα μέσα της παρούσας Επιτροπής. Έπρεπε να ενημερωθώ, να εμβαθύνω στα θέματά μου, αλλά να αναλάβω και νέες δικές μου πρωτοβουλίες. Σήμερα συνεχίζει να είναι εντατική η δουλειά με ταξίδια, συνεδριάσεις, συμμετοχές σε συνέδρια, επαφές με τους 27 υπουργούς, που για μένα είναι 54 διότι συνεργάζομαι με υπουργούς Γεωργίας και Υγείας.

Πήρατε τον πιο υψηλό βαθμό από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο μετά την ακρόασή σας. Ήταν επιβράβευση της σκληρής δουλειάς αλλά και της σωστής αντιμετώπισής μου προς τους ευρωβουλευτές. Η ακρόαση ήταν μια μοναδική εμπειρία διότι κάθεσαι μόνη σε ένα τραπέζι και για τρεις ώρες σε βομβαρδίζουν με ερωτήσεις μέλη τεσσάρων επιτροπών. Τους αντιμετώπισα με χαμόγελο, δεν έδειξα φόβο, είχα μάλιστα την ειλικρίνεια όταν μου υπέβαλαν 1-2 ερωτήσεις που πραγματικά δεν ήξερα την απάντηση, να τους πω την αλήθεια και αυτό μέτρησε.

Ποιο στοίχημα θέλετε να κερδίσετε ως Επίτροπος; Το στοίχημα είναι να αφήσω ένα καλό όνομα μέσα στους κύκλους των Βρυξελλών, να μη θεωρούν την Κύπρια Επίτροπο υποδεέστερη από τους άλλους Επιτρόπους, αλλά επιτυχημένη. Θέλω να ελπίζω ότι το κατάφερα.

Ποιο ήταν το πρώτο μεγάλο πρόβλημα που έπρεπε να επιλύσετε; Να μπορέσω να εμβαθύνω στα θέματα πάνω στα οποία καλούμουν να λαμβάνω αποφάσεις. Τα θέματα δημόσια υγείας ήταν πιο εύκολα, αλλά τα θέματα της υγιεινής των τροφίμων και των ζώων ήταν ξένα προς εμένα, πολύ τεχνικά και χρειάστηκε πάρα πολλή προσπάθεια για να μπορέσω να νιώσω ότι κατείχα πλήρως τα θέματά μου.

Ποια είναι τα πιο μεγάλα προβλήματα που απασχολούν τον Εευρωπαίο πολίτη στα θέματα της υγείας; Τρία βασικά θέματα: Πρώτον, οι ανισότητες μεταξύ κρατών-μελών στα θέματα παροχής υπηρεσιών υγείας και οι ανισότητες μεταξύ περιοχών στο ίδιο το κράτος. Δεύτερο πρόβλημα είναι η έλλειψη ιατρικού και παραϊατρικού προσωπικού. Μετά τη διεύρυνση, πάρα πολλοί γιατροί και νοσηλευτές μετακινούνται από τις χώρες της ανατολικής Ευρώπης προς τις χώρες της δύσης για καλύτερους όρους εργασίας και δημιουργείται ένα κενό στα συστήματα των νέων χωρών-μελών. Το τρίτο και μεγαλύτερο πρόβλημα είναι το κόστος των υπηρεσιών υγείας και των φαρμάκων ενόψει ιδιαίτερα της γήρανσης του πληθυσμού.

Η Κύπρος σε τι επίπεδο βρίσκεται στον τομέα της υγείας; Μάλλον προς το χαμηλό, έχουμε πολύ δρόμο να διανύσουμε. Υστερούμε βασικά στην οργάνωση του συστήματός μας, των νοσοκομείων, στην έλλειψη έγκυρων στοιχείων πάνω στα οποία θα πρέπει να βασιστούμε για να οργανωθούμε για το μέλλον.

Μπορείτε να επιβάλετε κυρώσεις; Όχι, διότι οι προτάσεις μας στον τομέα της υγείας είναι συστάσεις. Δυο οδηγίες πήραν τώρα το δρόμο της συναπόφασης και αν υιοθετηθούν θα μπορούμε να επιβάλουμε κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης. Η μία αφορά τη διασυνοριακή περίθαλψη των ασθενών και η δεύτερη την ποιότητα και την ασφάλεια των οργάνων για μεταμόσχευση.

Το πρόσφατο πρόβλημα με λοιμώξεις όπου θρηνήσαμε ζωές... αφορά το δικό μου τομέα, αλλά είναι υποχρέωση της χώρας να αντιμετωπίσει το πρόβλημα, δεν μπορώ να πω στο Υπουργείο Υγείας της Κύπρου τι να κάνει. Σχετικά, όμως, θα ήθελα να αναφέρω ότι έχω προωθήσει πρόταση για σύσταση του Συμβουλίου προς τα κράτη-μέλη να λάβουν μέτρα για το θέμα της ασφάλειας των ασθενών που περιλαμβάνει και τρόπους αντιμετώπισης των νοσοκομειακών λοιμώξεων στις οποίες περιλαμβάνεται και η λεγεώνα.

Το ποτήρι της λύσης σιγά-σιγά γεμίζει

Ο άλλος τομέας με τον οποίο ασχολείστε είναι αυτός της ασφάλειας των τροφίμων και των ζώων. *Ναι, εδώ νομοθετούμε και μπορούμε να επιβάλουμε και κυρώσεις. Η Κύπρος αυτή τη στιγμή έχει να αντιμετωπίσει το χρόνιο πρόβλημα της τρομώδους νόσου. Τελευταία είχαμε απόφαση της ευρωπαϊκής επιστημονικής Αρχής για την ασφάλεια των τροφίμων η οποία λέει ότι η τρομώδης νόσος μπορεί να μεταδοθεί από ζώο σε ζώο με το γάλα. Η αντίστοιχη Αρχή της Γαλλίας είπε ότι αυτό μπορεί να συνεπάγεται και κινδύνους για τον ανθρώπινο οργανισμό. Εμείς έχουμε επιβάλει προς το παρόν περιορισμούς για το γάλα. Το πρόβλημα εντούτοις θα πρέπει να λυθεί ριζικά γιατί όσο πάει το πρόβλημα περιπλέκεται. Ζητούμε να θανατωθούν όλα τα μολυσμένα ζώα, γύρω στις 120 χιλιάδες και θα έλθει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή να συνεισφέρει στις αποζημιώσεις.*

Πώς εισπράττετε τις ανθρώπινες αντιδράσεις των κτηνοτρόφων; *Η προσπάθειά μας είναι να δούμε με ποιο τρόπο θα αποζημιωθούν όσο το δυνατό πιο δίκαια για να αγοράσουν άλλα ζώα τα οποία είναι ανθεκτικά στη νόσο. Αυτή τη στιγμή η Γαλλία απαγόρευσε τη χρήση του γάλακτος από μολυσμένα ζώα για την κατασκευή τυριών και απαιτεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να απαγορεύσει την εισαγωγή τυριών που έχουν κατασκευαστεί από τέτοιο γάλα. Αν τελικά η Γαλλία επιβάλει με την ισχύ της στις χώρες-μέλη αυτό το αίτημα, θα είναι καταστροφικό για την Κύπρο, διότι θα απαγορευτούν όλα τα τυριά που κατασκευάζονται σήμερα με γάλα από μολυσμένα κοπάδια. Γι' αυτό είπα ότι τα προβλήματα θα συνεχίσουν αν δεν κτυπήσουμε το κακό στη ρίζα του.*

Πότε θα αρχίσουν οι θανατώσεις των ζώων; *Από το Μάρτιο και έχουν διορία 18 μήνες για να θανατωθούν τα ζώα.*

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κάποια στιγμή είχε μιλήσει ολίγον απαξιωτικά για τις αποφάσεις που λαμβάνονται στις Βρυξέλλες. *Ναι, είπα κάποτε στη διάρκεια της κρίσης με τις αφλατοξίνες ότι οι κυπριακές υπηρεσίες έπρεπε να δίνουν πληροφορίες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ο Πρόεδρος μίλησε για τα κομιτάτα. Το παρέρχομαι διότι πιστεύω ότι μια σωστή συνεργασία μεταξύ Κύπρου και Ευρωπαϊκή Ένωσης είναι προς το συμφέρον όλων. Απώτερός μας στόχος είναι να διασφαλίσουμε ότι όλα τα τρόφιμα που παίρνουν οι Κύπριοι αλλά και όλοι οι Ευρωπαίοι πολίτες, είναι ασφαλισμένα.*

Πώς είναι γενικά η συνεργασία της Κύπρου με τις Βρυξέλλες; *Νομίζω σήμερα είναι πολύ καλύτερη παρά στο παρελθόν, άρχισαν να μπαίνουν στο ευρωπαϊκό κλίμα, να συμμετέχουν σε περισσότερες επιτροπές.*

Ζητούν τη βοήθειά σας; *Εγώ βασικά βλέπω τους υπουργούς και όταν χρειάστηκαν βοήθεια για διάφορα θέματα βοήθησα με τον τρόπο μου. Έχω όμως ένα μεγάλο φόβο όσον αφορά την προεδρία της Κυπριακής Δημοκρατίας το 2012 διότι δεν έχουμε αρκετό ανθρώπινο δυναμικό να αναλάβει το μεγάλο αυτό έργο. Πρέπει να στείλουμε ανθρώπους να παρακολουθήσουν τα ειδικά σεμινάρια που οργανώνονται στην Ακαδημία του Μάαστριχτ τα οποία προετοιμάζουν το προσωπικό των κρατών-μελών για την προεδρία της χώρας τους. Δεν ξέρω αν το κυπριακό κράτος το έκανε. Πρέπει από τώρα να αρχίσει η προετοιμασία.*

Συζητήσατε το θέμα με τον Πρόεδρο Χριστόφια; *Δυστυχώς δεν είχα ακόμη την ευκαιρία να συζητήσω μαζί του αυτό το θέμα.*

Γενικά συζητάτε; *Τις πλείστες φορές είναι για να ενημερωθώ από πρώτο χέρι για τις εξελίξεις στο Κυπριακό, ενόψει του γεγονότος ότι σύντομα θα συμμετέχω στην ομάδα των Επιτρόπων της Ε.Ε. που θα ασχολείται με το Κυπριακό, υπό την προεδρία του Προέδρου Barroso.*

Πώς βλέπετε την πορεία για λύση; *Είναι πιο βραδεία η εξέλιξη από ό,τι ίσως ορισμένοι να περίμεναν αλλά κινούμαστε πάνω στη σωστή βάση και νομίζω ότι το ποτήρι της λύσης σιγά-σιγά γεμίζει. Δεν είναι εύκολο εγχείρημα, χρειάζεται υπομονή, επιμονή και σταθερότητα στις θέσεις μας.*

Ποιο είναι το πιο δύσκολο πρόβλημα; *Το θέμα των εγγυήσεων που δεν έχουμε ακόμη αγγίξει, των περιουσιών, των εποίκων, της στρατιωτικής παρουσίας των τουρκικών στρατευμάτων.*

Βούληση για λύση υπάρχει; *Νομίζω ναι, και αυτή η εντύπωση δημιουργείται σε όσους έχουν επαφή με τα δύο μέρη. Ίσως η υποστήριξη Ερντογάν προς τον Ταλάτ να μην είναι ακόμη αυτή που αναμενόταν, αλλά ελπίζω μετά τον Απρίλιο και αν όπως φαίνεται πετύχει τους στόχους του στις εκλογές στην Τουρκία, να έχουμε μια καλύτερη υποστήριξη.*

Η Ευρώπη μπορεί να είναι ο καταλύτης με δεδομένη την ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας; *Όταν η Τουρκία βλέπει ότι δεν έχει ελπίδα να μπει τα επόμενα χρόνια, τότε γιατί να βιάζεται; Θέλει όμως να παραμείνει στο δρόμο προς την Ευρώπη και ξέρει ότι θα πρέπει να δείξει κάτι περισσότερο από φραστική υποστήριξη για λύση του Κυπριακού. Ένας σταθμός θα είναι το τέλος αυτού του χρόνου που θα γίνει η αξιολόγηση της πορείας της Τουρκίας.*

Μέχρι τότε μπορεί να έχουμε λύση; *Αυτό ελπίζομε, μέχρι το φθινόπωρο να υπάρξουν καταλυτικές εξελίξεις. Καταλύτης δεν μπορεί να είναι η Ευρώπη, αλλά τα ίδια τα μέρη. Μέλημά μας θα πρέπει να είναι η πολιτική ηγεσία να προετοιμάσει σωστά και έγκαιρα το λαό για τη λύση για να μη βρεθούμε ξανά ενώπιον βασανιστικών διλημμάτων, όπως το 2004, που δίχασαν τραγικά το λαό μας.*

Νιώθω μοναξιά μακριά από την οικογένεια

Με τη λήξη της θητείας σας 31 Οκτωβρίου θα επαναδιεκδικήσετε; Αυτό είναι θέμα του Προέδρου Χριστόφια. Αυτός θα αποφασίσει.

Ακούστηκε η υπουργοποίησή σας σε ένα επερχόμενο ανασχηματισμό. Πολλά λέγονται και γράφονται, αλλά δεν έχω τίποτα υπόψη.

Το μοίρασμα της ζωής ... είναι δύσκολο. Παρ' ότι είμαι συνεχώς με κόσμο νιώθω μοναξιά μακριά από την οικογένεια και τους φίλους μου. Είναι ιδιόμορφη η ζωή του Επιτρόπου, ζεις πάνω στο αεροπλάνο, αλλά δεν θέλω να προκαταλάβω οτιδήποτε, θα αφήσω τον Πρόεδρο Χριστόφια να κάνει τις σκέψεις του και μετά θα το συζητήσουμε.

Ζείτε τις Βρυξέλλες; Ναι, αλλά πολύ λίγο ζω την πόλη, πηγαίνω 8.30 το πρωί γραφείο μέχρι τις 7 το βράδυ και πολλές φορές έχω δείπνο εργασίας ή μια δεξίωση ή κάπου να μιλήσω. Όταν τύχει να βρίσκομαι Σαββατοκύριακο στις Βρυξέλλες έχω ένα περιορισμένο αριθμό φίλων που μου συμπαραστέκονται και πηγαίνομε κάποια εκδρομή στην εξοχή του Βελγίου, που είναι πολύ όμορφη, όταν φυσικά είναι καλός ο καιρός.

Αντιστράφηκαν οι όροι με τον Γιώργο; Όταν ένας άνθρωπος καταξιωθεί στη ζωή του και δεν νιώθει μειονεκτικά ο ίδιος, τότε δέχεται την εξέλιξη της συντρόφου του και αυτό συμβαίνει με μας.

Τι σας λείπει από την Κύπρο εκτός από την οικογένεια; Ο ήλιος, το φως. Το κλίμα των Βρυξελλών είναι από τα χειρότερα.

Τι απολαμβάνετε στις Βρυξέλλες; Τη δουλειά μου, αλλά όσο μου το επιτρέπει ο χρόνος και την πολιτιστική της ζωή: κονσέρτα, όπερα, χορό, διαλέξεις.

Ο επόμενος στόχος ... είναι να συνεχίσω αυτό που κάνω με επιτυχία, να εκπροσωπώ την Κύπρο σωστά και να αφήσω ένα καλό όνομα πίσω μου. Φυσικά να συμπληρώσω και το βιβλίο μου για την εξέλιξη της Κυπρίας.